

KO TE

KAHITI O NIU TIRENI.

HE MEA TA I RUNGA I TE MANA O TE KAWANATANGA.

PONEKE, TAITE, AKUHATA 15, 1912.

Whakaatu i te Tangohanga me te Whakatakotoranga i tetahi Rori ma runga i Kiripaka Poraka, Takiwa Ruri o Wairoa, Takiwa Whenua o Akarana.

(L.S.) ISLINGTON, Kawana.

HE PANUITANGA.

I RUNGA i te whakahaenga me te whakatutukitanga o nga mana kua whakawhiwhia e tekiona toru rau e waru tekau ma iwa o te Ture Whenua Maori, 1909, ko ahau, ko John Poynder Dickson-Poynder, Baron Islington, te Kawana o te Tominiona o Niu Tireni, tenei ka wehe a ka tango hei rori i nga whenua e whakaaturia nei i roto i te Kupu Apiti ki tenei.

KUPU APITI.

Nga Eka o nga Pihii Whenua kua Tangohia hei Rori.	Ko tetahi Wahi o	Poraka.	Takiwa Ruri.	Te Nama o te Mapi.	Te Kara i runga i te Mapi.
E. R. P. 2 2 35 8 1 8 0 2 35-3 3 3 21	Kiripaka Poraka	XIV	Wairoa	L. 1912/ 458	Whero.

Kei roto i te Takiwa Whenua o Akarana; e ata whakaaturia nei i runga i te mapi kua maakatia a kua Kahiti—A.

pania ki te kara e huaina nei i runga ake nei, kua whakatakotoria ki te Tari mo nga Whenua, Poneke. (Auckland Plans 11673/1 me 14668.)

He mea tuku i raro i te ringa o His Excellency te Right Honourable John Poynder Dickson-Poynder, Baron Islington, Kawana, Tino Rangitira o te Tominiona o Niu Tireni me nga Motu kei raro i tona mana; he mea whakaputa i raro i te Hiiiri o taua Tominiona, i Poneke, i tenei te waru o nga ra o Akuhata, te tau o to tatou Ariki kotahi mano e iwa rau kotahi tekau ma rua.

W. F. MASSEY,
Minita mo nga Whenua.

E TE ATUA TOHUNGIA TE KINGI!

Whakaatu i te tangohanga me te whakatakotoranga i tetahi Rori ma runga i Kinohaku West P Nama 2b me Kinohaku West T, Tekiona 2, Takiwa Ruri o Marokopa, Takiwa Whenua o Akarana.

(L.S.) ISLINGTON, Kawana.

HE PANUITANGA.

I RUNGA i te whakahaenga me te whakatutukitanga o nga mana kua whakawhiwhia e tekiona toru rau e waru tekau ma iwa o te Ture Whenua Maori, 1909, ko ahau, ko John Poynder Dickson-Poynder, Baron Islington, te Kawana o te Tominiona o Niu Tireni, tenei ka wehe

a ka tango hei rori i nga whenua e whakaaturia nei i roto i te Kupu Apiti ki tenei.

KUPU APITI.

Nga Eka o nga Piihi Whenua kua Tangohia hei Rori.	Ko etahi Wahi o	Poraka.	Takiwa Ruri.	Te Kara i runga i te Mapi.
E. R. P. 1 2 0	Kinohaku West P Nama 2B, Tekiona 1	VI	Marokopa	Whero.
0 0 24.2	Kinohaku West P Nama 2B, Tekiona 4	VI	Marokopa	Papura.
10 2 16	Kinohaku West P Nama 2B, Tekiona 3	VI	Marokopa	Puruu.
2 1 2	Kinohaku West P Nama 2B, Tekiona 2	VI	Marokopa	Whero.
10 3 32	Kinohaku West T, Tekiona No. 2F	VI	Marokopa	Papura.
4 2 34	Kinohaku West T, Tekiona 2E	VI	Marokopa	Whero.
2 0 15	Kinohaku West T, Tekiona 2C	VI	Marokopa	Puruu.
3 3 24	Kinohaku West T, Tekiona 2B	VI	Marokopa	Pakaka.
2 3 24	Kinohaku West T, Tekiona 2A	VI	Marokopa	Pakaka.

Kei roto i te Takiwa Whenua o Akarana; e ata whakaaturia nei i runga i te mapi kua maakatia L.S. 3275/12, kua whakatakotoria ki te Tari mo nga Whenua, Poneke. (Auckland Plan 16674, blue.)

He mea tuku i raro i te ringa o His Excellency te Right Honourable John Poynder Dickson-Poynder, Baron Islington, Kawana, Tino Rangatiro o te Tominiona o Niu Tireni me nga Motu kei raro i tona mana; he mea whakaputa i raro i te Hiri o taua Tominiona, i Poneke, i tenei te 12 o nga ra o Akuhata, te tau o to tatou Ariki kotahi mano e iwa rau kotahi tekau ma rau.

W. F. MASSEY,
Minita mo nga Whenua.

E TE ATIA TOHUNGIA TE KINGI!

Whakaetanga kia mahia e te Tumuaiki Kai-whakawa he ota Whakawa Tuarua.

ISLINGTON, Kawana.

OTA KAUNIHERA.

I te Whare o te Kawana, i Poneke, i tenei te 12 o nga ra o Akuhata, 1912.

Tu ana i reira:

KO HIS EXCELLENCY TE KAWANA I ROTO I TONA KAUNIHERA.

NOTEMEA kua meinga hei ture e wahanga-tekiona toru o tekiona rima tekau o te Ture Whenua Maori, 1909, i nga wa katoa i ia wa i ia wa ano hoki, i runga i te tono *ex parte*, pewhea ranei, a tetahi tangata e whai paanga ana ka ahei te Tumuaiki Kai-whakawa ki te mahara ia e tika ana, mehemea ka marama ia kua whakaaturia e te kai-tono tera tetahi he *prima facie*, i runga i nga take i runga ranei i ta te ture, kei te takoto i roto i tetahi ota tuturu a te Aperata Kooti, ki te hanga ota kia whakawakia tuaruatia te katoa tetahi wahi ranei o te piira, o te take ranei, i mahia ai taua ota; a hei reira me whakawa tuarua taua take e te Aperata Kooti, a ka ahei hoki ki te whakapumau, ki te whakarereke, ki te whakakore atu ranei i tana ota o mua atu.

A notemea kua meinga hei ture e wahanga-tekiona wha kua e hangaia he ota whakawa tuarua pera ki te kore i matua whakaaetia e te Kawana i roto i tona Kaunihera.

A notemea kua tukua he tono ki te Tumuaiki Kai-whakawa o te Kooti Whenua Maori kia mahia he ota kia whakawakia tuaruatia te piira mo te whakatuunga o nga kai-riiwhi mo ratou nga taonga tinana o Rihari Whatarau, kua mate: A notemea e pai ana kia mahia taua ota whakawa tuarua.

Na reira, ko His Excellency te Kawana o te Tominiona o Niu Tireni, i runga i te whakahaerenga me te whakautukitanga i nga mana me nga kaha kua whakawhiwhia nei ki a ia e wahanga-tekiona wha o tekiona rima tekau o te Ture Whenua Maori, 1909, a i runga hoki i te tohu-tohu me te whakaae a te Kaunihera Whiriwhiri o taua Tominiona, tenei ka whakaae kia mahia taua ota whakawa tuarua.

A tenei ka panuitia i whakaputaina tenei Ota Kaunihera i raro i nga tilkanga mo taua mahi kei roto i te Ture Whenua Maori, 1909, a ka whai mana ano he whakaaetanga na te Kawana i roto i tona Kaunihera ki nga whakahaerenga kua whakamanaia e tenei.

J. F. ANDREWS,
Karaka o te Kaunihera Whiriwhiri.

PANUITANGA KOOTI WHENUA MAORI.

KOOTI WHENUA MAORI KI HEHITINGI A TE 28 O NGA RA O AKUHATA, 1912.

Tari Kooti Whenua Maori, Poneke.

HE panuitanga tenei kia mohiotia ai ka tu te Kooti Whenua Maori ki Hehitingi a te 28 o nga ra o Akuhata, 1912, ki te whakawa ki te uiui hoki i nga tikanga o nga tono e mau i te Kupu Apiti i raro iho nei. Ki te kore te Kooti e tu a taua ra ka tu a muri tata atu ina watea i etahi atu o ona raruraru.

I tuhia i tenei te 12 o nga ra o Akuhata, 1912.

[Poneke, 1912-35.]

Na TE WARAHĪ, Kai-rehta

KUPU APITI.

TONO KIA WHAKATUTURUTIA NGA TUKUNGA WHENUA.

Nama.	Te Ahua o te Tuku.	Te ra i Hainatia ai.	Te Ingoa o te Whenua.	Nga Ingoa o nga Tangata e whai Tikanga ana ki aua wbakaerenga.
1	He hoko (1912-78)	1 Akuhata, 1912	Mangamaudu Nama 2, Wahanga 6	Hera te Ataotu ki a H. W. G. Beauchamp.
2	He hoko (1912-79)	1 Akubata, 1912	Mangamauna Nama 2, Wahanga 5	Here te Ataotu ki a H. W. G. Beauchamp.

TONO WHAKAWA TAKE PAANGA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Nga Rohe.
3	Piripi Maki (Na. 438-3, 1/74)	Ngakirikiri	Kei te Mapi.
4	E. J. W. Hallett roia mo Piripi Maki (Na. 455-1, 1/118)	Taupiki-o-te-Makino-te-Rangi	Kei te Mapi.

TONO WHAKAWA WEHEWEHE.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.
5	Hera te Rori, na tona roia na D. Scannell (Na. 21-43, 1/87)	Te Awaotcatua Nama 2.
6	Raniera te Huango, na tona roia na T. W. Lewis (Na. 40-25, 1/16)	Hikutoto South Nama 1.
7	Henare Matua, na tona roia na D. Scannell (Na. 46-89, 1/155)	Ipuotaraia Nama 2.
8	Tira Rautu, na ona roia na Cotterill me Humphries (Na. 370-261, 1/141)	Makaramu (wahi o Porangahau Nama 1).
9	Hirani Ahitana (Na. 96-131, 1/121)	Mangaorapa Nama 1.
10	Remuera Hemi te Urupu, na tona roia na D. Scannell (Na. 98-33, 1/125)	Mangareia.
11	Wi Hakiwai, na tona roia na D. Scannell (Na. 142-77, 1/29)	Ngatarawa 2E Nama 2.
12	Warhia Ihukino me tetahi atu, na to raua roia na T. W. Lewis (Na. 339-111, 1/165)	Omahaki A.
13	Wi Hakiwai, na tona kai-whakahaere na E. R. Broughton (Na. 161-387, 1/77)	Omahu Nama 2B.
14	Paerikiriki Otene me tetahi atu, na to raua roia na T. W. Lewis (Na. 161-379, 1/77)	Omahu Nama 3CB.
15	Roera Nikora me stahi atu, na to ratou kai-whakahaere na E. R. Broughton (Na. 166-419, 1/5)	Otawahao A3, Tekiona 64.
16	Iritana Hinchei me etahi atu, na to ratou roia na E. J. W. Hallett (Na. 207-63, 1/169)	Patangata Nama 2D.
17	Pencamene, na tona roia na E. J. W. Hallett (Na. 208-45, 1/151)	Patangata Nama 3B.
18	Rupuha te Hiangā, na tona roia na D. Scannell (Na. 370-195, 8/126)	Porangahau 1B Nama 4C.
19	Hori Tupaea (Na. 219-143, 8/306)	Poukawa Nama 1.
20	Tiria Hori (Na. 248-251, 1/15)	Rakautatahi Nama 1F.
21	Fitzherbert me Robertshawe, mo te taha ki a Miriama Heketa me tetahi atu (Na. 275-121, 1/62)	Tahoraiti Nama 1E.
22	Hare Pine Takirirangi (Na. 275-127, 1/62)	Tahoraiti Nama 1H.
23	Matana Eriha, mo te taha ki a Hoera Rangihakaewa (Na. 105-153, 1/39)	Tiratu.

TONO WHAKAWA WEHEWEHE.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.
24	Pirihira, na tona kai-whakahaere na Te Whatuiapiti (Na. 105-157, 1/39)	Tiratu.
25	Findlay, Dalziel, and Co., nga kai-whakahaere mo te taha ki a Cotterill me Humphries, nga roia mo Rupuha te Hianga me tetahi atu (Na. 314-57, 1/67)	Waikopiro 3B Nama 2A.
26	Findlay, Dalziel, and Co., nga kai-whakahaere mo te taha ki a Cotterill me Humphries, nga roia mo Rupuha te Hianga me tetahi atu (Na. 314-59, 1/67)	Waikopiro 3B Nama 2C.
27	Iraia Karauria, na tona roia na Te W. Lewis (Na. 318-73, 1/21)..	Waiohiki Nama 1c.
HE TONO HOU ENEI.		
28	Katerina Hokomata, na ona roia na E. J. W. Hallett (Na. 16-41, 1/63)	Te Aute Nama 3A.
29	Mere Kirita me etahi atu, na to ratou roia na D. Scannell (Na. 17 43, 1/34)	Te Aute Nama 4A.
30	Rangi Parahi (Na. 21-53, 1/87)	Awaateatua Nama 7.
31	Rangi Parahi (Na. 21-55, 1/87)	Awaateatua Nama 3.
32	Rangi Parahi (Na. 21-57, 1/87)	Awaateatua Nama 2.
33	Horomona Koko, na ona roia na D. Scannell (Na. 59-33, 1/117)..	Kakiraawa 2B Nama 2U.
34	Joseph Satterthwaite, na ona roia na D. Scannell (Na. 60-149, 1/89)	Karamu B.
35	Rangi Parahi (Na. 411-21, 1/84)	Korongata Rahui.
36	Tutura Hamana me etahi atu (Na. 46-91, 1/155)	Ipuotarara Nama 1.
37	Wiremu Tutere (Na. 96-135, 1/121)	Mangaorapa.
38	Morchu te Hira me Raniera te Huang, na to raua roia na T. W. Lewis (Na. 410-65, 1/28)	Matahiwi Nama 1.
39	Raniera Erihana mo Warihia Ihukino me Te Paea Tiaho (Na. 125-67, 1/86)	Moteo.
40	Noho Apirana me etahi atu, na to ratou roia na D. Scannell (Na. 142-79, 1/29)	Ngatarawa 2c Nama 1.
41	Ratana Whataupoko (Na. 176-87, 1/109)	Otarata Nama 2A.
42	Noho Apirana me etahi atu, na to ratou roia na D. Scannell (Na. 192-171, 1/96)	Otuarumia C Nama 2A.
43	Raniera Erihana mo Warihia Ihukino me Te Paea Tiaho (Na. 216-11, 1/102)	Pirau Nama 2.
44	Te Rangi Tohitu (Na. 232-41, 1/27)	Pukekura West.
45	E. J. W. Hallett roia mo Aperahama te Whero (Na. 232-43, 1/27)	Pukekura West C.
46	Anatipu Tuatini me etahi atu (Na. 229-17, 1/99)	Pukemapou.
47	Urupene Puhara, na tona roia na D. Scannell (Na. 240-57, 1/81)..	Pukerowhitu Nama 2.
48	Ehetere Rautahi me etahi atu, na o ratou roia na Fitzherbert me me Robertshawe (Na. 275-131, 1/62)	Tahoraiti Nama 1A.
49	Temana Tawhai me etahi atu (Na. 276-205, 1/45)	Tahoraiti Nama 2K.
50	Atarete te Kore me tetahi atu, na o raua roia na Cotterill me Humphries (Na. 282-77, 1/100)	Tikokino Nama 15A.
51	Urupene Puhara me etahi atu, na ona roia na D. Scannell (Na. 295-9, 1/188)	Waitapu.
52	Mereta Runga me tetahi atu, na o raua roia na Cotterill me Humphries (Na. 345-129, 1/23)	Wharerangi Nama 4.
53	Hiha Ngarangione me etahi atu, na o raua roia na Cotterill me Humphries (Na. 345-131, 1/23)	Wharerangi Nama 6.
54	Rangi Parahi (Na. 357-47, 1/175)	Whenuakura Nama 8.
55	Rangi Parahi (Na. 357-43, 1/175)	Whenuakura Nama 8 me 11.

TONO WHAKATU KAI-RIIWHI KI NGA PAANGA WHENUA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Te Tangata kua mate.
HE TONO TENEI I WHAKANUKUHIA I TERA TUUNGA O TE KOOTI.			
56	Mercaira Petera (Na. 166-431, 1/16)	Otawhao A Nama 3, Tekiona 57	Petera Puiti.
57	Otene Kuku Karaitiana (Na. 166-395, 1/5)	Otawhao A Nama 5c	Aotea Inia.
58	E. R. Broughton mo nga whanaunga tata (Na. 141-45, 1/149)	Ngatarawa Nama 1	Hakihaki Raurimu (Arona).
59	E. R. Broughton mo nga whanaunga tata (Wh. 605-55, 1/97)	Owbaoko C Nama 5	Hakihaki Raurimu (Arona).
60	E. R. Broughton mo nga whanaunga tata (Wh. 172-89, 1/86)	Otanakapua Nama 1H	Hakihaki Raurimu (Arona).
61	E. R. Broughton mo nga whanaunga tata (Na. 432-129, 1/55)	Ohiti Waitio	Hakihaki Raurimu (Arona).
62	E. R. Broughton mo nga whanaunga tata (Na. 161-395, 1/77)	Omahu Nama 2	Hakihaki Raurimu (Arona).
63	H. P. Tawhai (Na. 268-117, 1/51)	Tapairu Nama 14	Hori Tawhai.
64	H. P. Tawhai (Na. 248-247, 1/15)	Rakautatahi Nama 1L	Hori Tawhai.
65	H. P. Tawhai (Na. 248-245, 1/15)	Rakautatahi Nama 1G	Hori Tawhai.
66	H. P. Tawhai (Na. 166-371, 1/5)	Otawhao A Nama 1a	Hori Tawhai.
67	Pirihira Renata me Hori Renata (Na. 209-79, 1/173)	Patangata 4A Nama 5c	Irihapeti Kaitoritori.
68	Pirihira Renata me Hori Renata (Na. 248-263, 1/15)	Rakautatahi	Irihapeti Kaitoritori.
69	Pirihira Renata me Hori Renata (Na. 261-75, 1/1)	Te Rowhitu	Irihapeti Kaitoritori.
70	Otene Kuku Karaitiana (Na. 166-393, 1/5)	Otawhao A Nama 5c	Kahu ara Maaka Inia.

TONO WHAKATU KAI-RIWHI KI Nga PAANGA WHENUA.

Nama.	Kai-ono.	Te Ingoa o te Whenua.	Te Tangata kua mate.
71	Matua Pakimana (Na. 166-407, 1/5)	Otawhao A Nama 3, Tekiona 64	Pakinana Hanita.
72	Matua Pakimana (Na. 166-413, 1/5)	Otawhao A Nama 4	Pakinana Hanita.
73	Karaitiana Wirihana, na ona roia na Fitz-herbert me Robertshawe ()	Hukanui	Rora Wharekiri (Nireaha ara Paewai).
74	Hone McMillan mo Matiu Tarera (Na. 248-211, 23/81)	Te Rakantatahi Nama 1st	Renata Te Pewa ara Renata Tarera.
75	Te Nahu Watene (Na. 348-61, 1/135)	Whataarakai Nama 3	Waihiku ara Te Haurangi.
HE TONO HOU ENET.			
76	Oriwia Hapuku, na tona roia na E. J. W. Hallett (Na. 128-7, 1/182)	Mocangiangi	Arapata Hapuku.
77	Oriwia Hapuku (Na. 209-81, 1/173)	Patangata 4A Nama 1A	Arapata Hapuku.
78	Raihanian ()	Runanga Nama 1B	Arihia Taruke.
79	Matiu Riwai me etahi atu (Na. 281-75, 1/92)	Tikokino Nama 13A	Te Ata Hamuera.
80	Matiu Riwai me etahi atu (Na. 282-71, 1/100)	Tikokino Nama 15A	Te Ata Hamuera.
81	Matiu Riwai me etahi atu (Na. 283-69, 1/104)	Tikokino Nama 16	Te Ata Hamuera.
82	Matiu Riwai me etahi atu (Na. 284-71, 1/98)	Tikokino Nama 17	Te Ata Hamuera.
83	Noho Apirana me etahi atu, na ona roia na David Scannell (Na. 142-81, 1/29)	Ngatarawa 2C Nama 1	Hemi Apirana.
84	Watanga Hineroho me etahi atu, na ona roia na David Scannell (Na. 97-151, 1/123)	Mangamaire B	Henare te Atua.
85	Watanga Hineroho me etahi atu, na ona roia na David Scannell (Na. 96-133, 1/121)	Mangaorapa Nama 2	Henare te Atua.
86	Watanga Hineroho me etahi atu, na ona roia na David Scannell (Na. 370-259, 1/141)	Porangahau 1B Nama 4	Henare te Atua.
87	Watanga Hineroho me etahi atu, na ona roia na David Scannell (Na. 371-181, 1/143)	Porangahau 2B Nama 23	Henare te Atua.
88	Watanga Hineroho me etahi atu, na ona roia na David Scannell (Na. 371-183, 1/143)	Porangahau 2B Nama 17	Henare te Atua.
89	Watanga Hineroho me etahi atu, na ona roia na David Scannell (Na. 371-185, 1/143)	Porangahau 2B Nama 12	Henare te Atua.
90	Watanga Hineroho me etahi atu, na ona roia na David Scannell (Na. 371-187, 1/143)	Porangahau 2B Nama 11	Henare te Atua.
91	Watanga Hineroho me etahi atu, na ona roia na David Scannell (Na. 371-189, 1/143)	Porangahau 2B Nama 10	Henare te Atua.
92	Watanga Hineroho me etahi atu, na ona roia na David Scannell (Na. 371-191, 1/143)	Porangahau 2B Nama 9	Henare te Atua.
93	Watanga Hineroho me etahi atu, na ona roia na David Scannell (Na. 221-5, 1/122)	Puketahinu	Henare te Atua.
94	Raihanian Waipapa ()	Runanga Nama 1B	Hemi Rangimaharahara.
95	Maraea Apatu, na tona roia na David Scannell (Na. 282-69, 1/100)	Tikokino Nama 15A	Iharaira te Riaki.
96	Maraea Apatu, na tona roia na David Scannell (Na. 284-67, 1/98)	Tikokino Nama 17	Iharaira te Riaki.
97	Horomona Ihimaera (Na. 67-55, 1/30)	Kohurau Nama 2D	Ihimaira Hone Rautahi.
98	Nepata Kuare me etahi atu, na to ratou roia na T. W. Lewis (Na. 264-125, 1/19)	Tarawera	Mahinaarangi.
99	Tawehi Maihi (Na. 224-83, 1/59)	Purahotangihia	Maihi Tapi.
100	Te Hau ()	Runanga Nama 1B	Mareka.
101	Te Mihiroa Tini, na toa kai-whakahaere na Rango Hoera ()	Pohokura Nama 13	Te Matetahuna Raukura.
102	Te Mihiroa Tini, na tona kai-whakahaere na Rango Hoera ()	Runanga Nama 1B	Mate Tabu ara Mate Tahuna.
103	Rewi Tamihana (Na. 39-133, 1/115)	Huruaturcia	Miriata Wi Keepa.
104	Rewi Tamihana (Na. 80-115, 1/147)	Te Kuta	Miriata Wi Keepa.
105	Rewi Tamihana (Na. 270-69, 1/107)	Tataraakina	Miriata Wi Keepa.
106	Rewi Tamihana (Na. 22 139, 1/113)	Waowaototara	Miriata Wi Keepa.
107	Te Rina Rohe, na tona roia na E. J. W. Hallett (Na. 248-265, 1/15)	Rakautatahi Nama 1H	Pango Pango.
108	Findlay, Dalziel, and Co., kai-whakahaere mo Cotterill me Humphries, nga roia mo nga kai-ono (Na. 289-125, 1/9)	Tuhirangi Nama 9	Pene Nuku.
109	Findlay, Dalziel, and Co., kai-whakahaere mo Cotterill me Humphries, nga roia mo nga kai-ono (Na. 281-77, 1/92)	Tikokino Nama 13A	Peti Riwai.
110	Findlay, Dalziel, and Co., kai-whakahaere mo Cotterill me Humphries, nga roia mo nga kai-ono (Na. 282-73, 1/100)	Tikokino Nama 15A	Peti Riwai.
111	Findlay, Dalziel, and Co., kai-whakahaere mo Cotterill me Humphries, nga roia mo nga kai-ono (Na. 283-71, 1/104)	Tikokino Nama 16	Peti Riwai.
112	Findlay, Dalziel, and Co., kai-whakahaere mo Cotterill me Humphries, nga roia mo nga kai-ono (Na. 284-73, 1/98)	Tikokino Nama 17	Peti Riwai.
113	Tuahine Renata, na tona roia na David Scannell (Na. 60-157, 1/89)	Karamu D	Pura Tanihu.
114	Harata Te Rua, na tona kai-whakahaere na Teira Tepaca (Na. 13-159, 1/85)	Arapawanui	Te Raheke Tohukai.
115	Harata Te Rua, na tona kai-whakahaere na Teira Tepaca (Na. 272-43, 1/131)	Taraterahina	Te Raheke Tohukai.
116	Tuahine Renata, no tona roia na David Scannell (Na. 60-151, 1/89)	Karamu D	Renata Tanihu.
117	Tuahine Renata, no tona roia na David Scannell (Na. 60-155, 1/89)	Karamu Nama 2F	Renata Tanihu.
118	Tuahine Renata, no tona roia na David Scannell (Na. 60-153, 1/89)	Karamu D	Repora Huruhuru.

TONO WHAKATU KAI-RIIWHI KI NGA PAANGA WHENUA.

Nama.	Kai-ono.	Te Ingoa o te Whenua.	Te Tangata kua mate.
119	Mihi Ngawaka (Na. 224-85, 1/59)	Purahotangihia	Retimana Paja.
120	Mihi Ngawaka (Na. 22-141, 1/113)	Waowaototara.	Retimana Paja.
121	Te Wira te Aomarama (Na. 114-23, 1/190)	Te Mahanga South	Rota Porehua.
122	Peraniko Rawiri (Na. 281-73, 1/92)	Tikokino Nama 13A	Tai Rawiri.
123	Peraniko Rawiri (Na. 282-75, 1/100)	Tikokino Nama 15A	Tai Rawiri.
124	Peraniko Rawiri (Na. 283-67, 1/104)	Tikokino Nama 16	Tai Rawiri.
125	Peraniko Rawiri (Na. 284-69, 1/98)	Tikokino Nama 17	Tai Rawiri.
126	Te Mihiroa Tini, na tona kai-whakahaere na Rango Hoera ()	Runanga Nama 1B	Tinimene Nikora.
127	Tawehi Maihi (Na. 204-39, 1/56)	Pakuratahi	Warihia Wheura.
128	Arapata Takahi (Na. 22-137, 1/113)	Awaawatotara	Whetu te Wakaware.
129	Arapata Takahi (Na. 39-131, 1/115)	Te Heruatureia	Whetu te Wakaware.
130	Arapata Takahi (Na. 80-113, 1/147)	Te Kuta	Whetu te Wakaware.
131	Te Mihiroa Tini, na tona kai-whakahaere na Rango Hoera ()	Pohokura Nama 13	Wi Pikai.
132	Taranaki te Ua me etahi atu, na ona roia na David Scannell (Na. 60-159, 1/89)	Karamu F	Wiki te Ua.
132A	Taranaki te Ua me etahi atu, na ona roia na David Scannell (O. 595-21, 1/125)	Otumuri	Wiki te Ua.
132B	Hoani Raihania ()	Pohokura Nama 13	Wiripo te Hana.

TONO KIA KIMIHI TE NUI O TE PAANGA O IA TANGATA O IA TANGATA.

Nama.	Kai-ono.	Te Ingoa o te Whenua.
133	Hata Kani me etahi atu (Na. 13-139, 1/85)	Arapawanui.
134	Hata Kani me etahi atu (Na. 13-147, 1/85)	Arapaoanui.
135	Hata Kani me etahi atu (Na. 13-149, 1/85)	Arapaoanui Rahui.
136	Apirana Tukotahi (Na. 13-151, 1/85)	Arapaoanui.
137	Rihi te Awa me etahi atu (Na. 39-121, 1/115)	Heruatureia.
138	Rihi te Awa me etahi atu (Na. 39-125, 1/115)	Heruatureia.
139	Rihi te Awa me etahi atu (Na. 80-105, 1/147)	Te Kuta.
140	Rihi te Awa me etahi atu (Na. 80-101, 1/147)	Te Kuta.
141	Hata te Kani me etahi atu (Na. 80-107, 1/147)	Te Kuta.
142	Apirana Tukotahi me etahi atu (Na. 204-35, 1/56)	Pakuratahi.
143	Apirana Tukotahi (Na. 224-79, 1/59)	Purahotangihia.
144	Rihi te Awa me etahi atu (Na. 272-39, 1/131)	Taraoteraubina.
145	Rihi te Awa me etahi atu (Na. 272-41, 1/131)	Taraoteraubina.
146	Rihi te Awa me etahi atu (Na. 286-151, 1/133)	Tutira.
147	Apirana Tukotahi (Na. 286-153, 1/133)	Tutira.
148	Rihi te Awa me etahi atu (Na. 22-127, 1/113)	Waowaototara.
149	Rihi te Awa me etahi atu (Na. 22-131, 1/113)	Waowaototara.

TONO WHAKAMANA WIRA.

Nama.	Kai-ono.	Te Ingoa o te Tupapaku.
150	Retia Pareihe, na ona roia na Logan, Williams, me White (P.685-I, 1/1)	Irihapeti te Kaitoritori.

TONO KIA WHAKAPUTAINA HE PUKAPUKA WHAKAMANA KAI-WHAKAHAERE MO NGA TAONGA.

Nama.	Kai-ono.	Te Ingoa o te Tupapaku.
151	Taranaki te Ua (P.E. 726-1, 1/1)	Wiki te Uamairangi.

TONO KIA MAHIA E TE KOOTI HE OTA MO NGA MONI HEI UTU MO NGA RURI KAHORE ANO KIA WHAKARAINA.

Nama.	Kai-ono.	Te Ingoa o te Whenua.	Te nui o te Utu Ruuri.
152	Tumuaki Kai-ruri Nepia (Na. 40-27, 1/16, 4/88)	Hikutoto South Nama 1	£ s. d. 8 13 9
		Hikutoto South Nama 3A	4 6 0
		Hikutoto South Nama 3B	5 8 0
		Hikutoto South Nama 5	8 6 1
		Rakautatahi 1G Tekiona 1	16 2 11
153	Tumuaki Kai-ruri Nepia (Na. 248-267, 1/15, 4/93)	Rakautatahi 1G Tekiona 2	17 2 1
		Rakautatahi 1G Tekiona 3	23 11 0
		Iputaraia Nama 4A	2 3 2
154	Tumuaki Kai-ruri Nepia (Na. 46-93, 1/155, 4/93)	Iputaraia Nama 4B	4 6 8
		Iputaraia Nama 4C	3 4 3
		Iputaraia Nama 4D	3 6 3
		Iputaraia Nama 4E	3 9 3
		Iputaraia Nama 4F	3 0 2
		Iputaraia Nama 4G Nama 1	3 2 2
		Iputaraia Nama 4G Nama 2	4 8 7

TONO WHAKAWHITI WHENUA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.
155	(Mepera Makuaiterangi Erihana Horiana Turoa Mataira	Waipuka 3c2D Nama 3. Poukawa Nama 3.
156	William Kinross White Hori Tupaea me E hau Tupaea	To Aute 2A2B Nama 1. Paeroa.

TONO KIA KAHIA E TE KOOTI HE OTA WHAKAHAU KIA WHAKAPUTAINA E TE KAI-TIAKI O TE KATO A ET AHI MONI KEI A IA E PUPURI ANA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Te Ahua o te Tono.
157	W. Iorns (Na. 166-427, 1/5, C/32)	Otawhao A 5i	Tono i raro i Tekiona 29 o te Ture Whenua Maori, 1909, mo tetahi ota whakabau kia whakaputaina e te Kai-Tiaki o te Katoa te moni o £70 6s. 2d., kei a ia e pupuri ana ma Maata Matiu.
158	Raniera te Hwango (Na. 279-75, 1/60, C/35)	Tikokino Nama 1	Tono i raro i tekiona 29 o te Ture Whenua Maori, 1909, mo tetahi ota whakabau kia whakaputaina e te Kai-Tiaki o te Katoa te moni o £79 0s. 6d. kei a ia e pupuri ana ma Te Rangī Hone.

TONO TAMAITI WHANGAI.

Nama.	Kai-tono.	Ingoa o te Tamaiti e Tangohia ana hei Tamaiti whangai.	Ingoa o nga matua.
159	Taniora Keepa me Maraea Apatu Keepa (Misc. 111/303, 1/1)	Noti Hetekia Nepe	Hetekia Nepe me Hera Hetekia Nepe.

TONO KIA WHAKATURIA HE KAI-TIAKI.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Te Ingoa o te Tamaiti.
160	David Scannell (Na. 64-55, 1/82, 2/50)	Kahumoko D Nama 2c	Te Iwi Paramena.
161	David Scannell (Na. 59-37, 1/117, 2/51)	Kakiraawa 2B Nama 2g	Te Iwi Paramena.
162	David Scannell (Na. 59-35, 1/117, 2/51)	Kakiraawa 2B Nama 2g	Te Iwi Paramena.
163	David Scannell (Na. 166-429, 1/5, 2/50)	Otawhao A 9 Nama 2	Te Iwi Paramena.
164	David Scannell (Na. 226-87, 1/101, 2/50)	Puketi	Te Iwi Paramena.
165	David Scannell (Na. 357-45, 1/175, 2/51)	Whenuakura Nama 1	Te Iwi Paramena.

KOOTI WHENUA MAORI KI KEREITAONE A TE 23 O NGA RA O AKUHATA, 1912.

Tari Kooti Whenua Maori, Poneke.

HE panuitanga tenei kia mohiotia ai ka tu te Kooti Whenua Maori ki Kereitaone a te 23 o nga ra o Akuhata, 1912. ki te whakawa ki te uiui hoki i nga tikanga o nga tono e mau i te Kupu Apiti i raro iho nei. Ki te kore te Kooti e tu a taua ra ka tu a muri tata atu ina watea i etahi atu o ona raruraru.

I tuhia i tenei te 14 o nga ra o Akuhata, 1912.

[Poneke, 1912-36.]

Na TE WARAHĪ, Kai-rehita.

KUPU APITI.

TONO WHAKAWA WHĒWEHE.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.
141	Whaiwhaia Namana me etahi atu (Wai. 20/177, 1/39)	Hurunuiorangi Nama 1B Nama 3.
142	Te Whatahoro (Wai. 122/149, 1/80)	Pahaoa Nama 6A.
143	Te Hikonga Tuhokairangi (Wai. 122-151, 1/80)	Pahaoa Nama 3B.
144	Wiremu Wright (Wai. 8-51, 1/44)	Akitio Nama 28A.
145	Hoani Ngatuere, na tona kai-whakabaere na W. H. Manihera (Wai. 20-179, 1/39)	Hurunuiorangi 1R Nama 4.
146	Hoani Ngatuere, na tona kai-whakabaere na W. H. Manihera (Wai. 20-181, 1/39)	Hurunuiorangi Nama 1Q.
147	Hoani Ngatuere, na tona kai-whakabaere na W. H. Manihera (Wai. 20-183, 1/39)	Hurunuiorangi Nama 1A.
148	Hoani Ngatuere, na tona kai-whakabaere na W. H. Manihera (Wai. 20-185, 1/39)	Hurunuiorangi 1R Nama 2.
149	Pahira Anaru, na tona kai-whakabaere na W. H. Manihera (Wai. 41-45, 1/26)	Mairirikapua.
150	Pahira Anaru, na tona kai-whakabaere na W. H. Manihera (Wai. 82-55, 1/35)	Ngaipu Nama 3.
151	Hoani Ngatuere, na tona kai-whakabaere na W. H. Manihera (Wai. 114-269, 1/19)	Pukengaki Nama 23.
152	Pahira Anaru, na tona kai-whakabaere na W. H. Manihera (Wai. 115-37, 1/94)	Puahi A Nama 1.
153	Hoani Ngatuere, na tona kai-whakabaere na W. H. Manihera (Wai. 178-39, 1/63)	Te Whiti, ki te tonga Nama 3.

TONO WHAKATŪ KAI-RIIWHI KI NGA PAANGA WHENUA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Te Tangata kua mate.
153A	Mouru te Kahu Piripi, na ona roia na Pownall, Lavery, me Moran ()	Paeahuia	Taurito Kahuoterangi.
153B	Te Heuheu Tukino ()	Puketapu	Te Rerehau Kahotea ara Tureiti.
153C	Te Heuheu Tukino ()	Whangamata	Te Rerehau Kahotea ara Tureiti.

TONO KIA MAHIA E TE KOOTI HE OTA MO NGA MONI RURI KAORE ANO KIA WHAKAEATNA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Te nui o te Utū Ruri.
154	Tumuaki Kai-ruri Poneke (Wai. 113-137, 1/15, 4/92)	Papawai Nama 3A	£ s. d. 5 10 6
155	Tumuaki Kai-ruri Poneke (Wai. 113-139, 1/15, 4/92)	Papawai Nama 3B	5 10 6
156	Tumuaki Kai-ruri Poneke (Wai. 113-141, 1/15, 4/92)	Papawai Nama 3C	5 10 6
157	Tumuaki Kai-ruri Poneke (Wai. 113-143, 1/15, 4/92)	Papawai 17B Nama 1	5 10 6
158	Tumuaki Kai-ruri Poneke (Wai. 113-145, 1/15, 4/92)	Papawai 17B Nama 2	5 10 6
		Turanganui Nama 2A	4 10 0
		Turanganui Nama 2B	2 15 0
		Turanganui Nama 2C	1 3 0
		Turanganui Nama 2D	2 0 0
		Turanganui Nama 2E	1 10 0
159	T. M. Drummond, kai-ruri	Turanganui Nama 2F	2 10 0
		Turanganui Nama 2G	2 10 0
		Turanganui Nama 2H	3 15 0
		Turanganui Nama 2J	6 0 0
		Turanganui Nama 2M	2 4 0
		Turanganui Nama 2O	5 7 6
160	T. M. Drummond, kai-ruri	Papawai Nama 9 ..	5 5 0
161	T. M. Drummond, kai-ruri	Kehemene 7A Nama 2	10 10 9
161A	T. M. Drummond, kai-ruri	Kehemene 7D Nama 2	7 16 6
162	T. M. Drummond, kai-ruri	Whakatomotomo Nama 5F	5 16 3
163	T. M. Drummond, kai-ruri	Powhatu East, Wahanga B	3 3 0
		Hurunuiorangi 1F Nama 1	1 7 6
		Hurunuiorangi Nama 2D	1 6 3
		Hurunuiorangi Nama 2G	1 5 0
		Hurunuiorangi Nama 2H	1 5 0
164	T. M. Drummond, kai-ruri	Hurunuiorangi Nama 2K	1 7 6
		Hurunuiorangi Nama 2L	2 0 0
		Hurunuiorangi Nama 2M	1 7 6
		Hurunuiorangi Nama 2N	15 0 0
		Hurunuiorangi Nama 2O	4 10 0

TONO WHAKAWHITI WHENUA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.
165	(Ihaia Hopu Whakamairu Ehetere Hoani Kuiti	Whakataki Nama 10B. Muhunoa 3A Nama 1F.

TONO KIA WHAKATURIA HE KAI-TIAKI.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Te Ingoa o te Tamaiti.
166	Hoani te Whaiti (Wai. 114-267, 1/19, 2/51)	Pukengaki Nama 1 me etahi atu whenua	Te Rehe Kereama, tamaiti wahine.

TONO I RARO I TERIONA 120 ME 121 O TE TURE WHENUA MAORI, 1909.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Te Ahua o te Tono.
167	Tumuaki o te Kooti Whenua, Poneke	Hurunuiorangi Nama 1 ..	Hei uini mo te ngarongoa o nga eka i etahi wawa- hanga.

WHAKAHAERE WHENUA MAORI.

Huinga o te Poari Whenua Maori o te Takiwa o Ikaroa.

Poneke, 13 o Akuhata, 1912.

HE panuitanga tenei kia mohiotia ai ko nga take e whakahuatia ana i roto i te Kupu Apiti kua tuhia i raro nei, ka uiuia a te huinga o te Poari Whenua Maori o te Takiwa o Ikaroa ki Hehitingi a te Turei, te 27 o nga ra o Akuhata, 1912, i te 10.30 o nga haora i te ata, a muri tata atu ranei ina watea i etahi atu a ona raruraru.

Na C. T. H. BROWN (Taare Paraone), Perehitini.

KUPU APITI.

T NO KIA WHAKAAETIA NGA TUKUNGA WHENUA.

№.	Nama o te Pukapuka.	Te Ahua o te Tuku.	Te Ra i hainatia ai.	Te Ingoa o te Whenua.	Nga Ingoa o nga Tangata e whai tikanga ana ki taua whakahaereenga.
1	1912/278	He rihi	1 Hurae, 1912	Puketotara Nama 1	Tamchana te Aweawe ki a John, Thomas me Isaiah Donaldson (Gifford, Moore, me Beale).
2	1912/279	He hoko	27 Mei, 1912	Tahoraiti Nama 2A, Tekiona 6.	Eparata Whaitiri ki a Frank Grasby McKenzie (Fitzherbert me Robertshawe).
3	1912/281	He hoko	13 Hurae, 1912	Mangatoro Nama 1A, Nama 3B	Hirai Rangiwakaewa ki a Christina Watson Russell Rose (T. H. G. Lloyd).
4	1912/283	He rihi	1 Tihema, 1911	Tuhirangi, Nama 9	Pikau Nuku ki a Thomas Scott (Cotterill me Humphries).
5	1912/284	He hoko	6 Hune, 1912	Tahoraiti Nama 1H, Tekiona 2	Te Aoturoa Raniera ki a Martin Mortensen (Fitzherbert me Robertshawe).
6	1912/285	He rihi	17 Hurae, 1912	Kaitoke Nama 2K, Tekiona 3	Hore Haira ki a Te Rangi Nikora me Tere Nikora (Fitzherbert me Robertshawe).
7	1912/286	He rihi	17 Hurae, 1912	Tahoraiti Nama 1H, Tekiona 3	Pine Rae me Hare Pine Takirirangi ki a Thomas Rendle (Fitzherbert me Robertshawe).
8	1912/287	He hoko	25 Hurae, 1912	Tahoraiti Nama 2A, Tekiona 9	Mutu Karaitiana ki a Morgan Morgan (Fitzherbert me Robertshawe).
9	1912/288	He hoko	20 Hurae, 1912	Tahoraiti Nama 2A, Tekiona 28	Urupane Horima ki a Clara Wardley Knight (Fitzherbert me Robertshawe).
10	1912/290	He hoko me te Puti mo te noho tiaki	9 Hurae, 1912	Mangatainoka J Nama 4B me K Nama 2C	Ereni te Aweawe ki a John Herbert Hankins me Walter Rutherford (Stafford me Treadwell).
11	1912/292	He hoko	18 Aperira, 1912	Aorangi 3G Nama 2C	Horomona Ratima me etahi atu ki a William Lawler (Finlay, Dalziel me Co.).
12	1912/293	He hoko	21 Hune, 1912	Te Karaka Poraka	Te Wini Pitihira me tetahi atu ki a Caroline Akers (Loughnan me Jacobs).
13	1912/297	He hoko	1 Akuhata, 1912	Matatuowhiro E	Hotene Ruri ki a George Priest (D. Scannell).
14	1912/298	He rihi	11 Hurae, 1912	Ngatarawa 2C Nama 2 me tetahi wahi o 2B	John Thomas Blake ki a Mary Wellwood (D. Scannell).
15	1912/300	He hoko	22 Hurae, 1912	Waipuka 3A Nama 4B	Keita Tanatui ki a Mabel Field (D. Scannell).
16	1912/301	He rihi	2 Hurae, 1912	Pukerowhiti Nama 2	Urupene Puhara ki a John Thomas Blake (D. Scannell).
17	1912/302	He hoko	15 Hurae, 1912	Karamu Gc	Waaka Tunui ki a Manson Hanna (D. Scannell).
18	1912/303	He hoko	12 Hune, 1912	Kakiraawa 2B Nama 2Q	Te Akonga Mohi ki a Horomona Koko (D. Scannell).
19	1912/304	He whakaae mo he rihi	22 Hune, 1912	Tahoraiti Nama 2, Tekiona 16 me tetahi wahi o Tekiona 17	Hoera Rangiwakaewa me tetahi atu ki a William George Hunter me etahi atu (Fitzherbert me Robertshawe).
20	1912/305	He hoko	1 Akuhata, 1912	Mangatoro Nama 1A Nama 3H, Rota 3	Te Aoturoa Raniera me tetahi atu ki a Cecily Mary Hindmarsh (Fitzherbert me Robertshawe).

TONO KIA WHAKAAETIA NGA TUKUNGA WHENUA.

Nama.	Nama o te Pukapuka.	Te Ahua o te Tuku.	Te Ra i hainatia ai.	Te Ingoa o te Whenua.	Nga Ingoa o nga Tangata e whai tikanga ana ki taua whakahaereanga.
21	1912/306	He hoko ..	1 Akuhata, 1912 ..	Mangatoro 1A Nama 3H, Rota 2	Te Aoturoa Raniera me tetahi atu ki a Marjorie Frances Hindmarsh (Fitzherbert me Robertshawe).
22	1912/307	He hoko ..	1 Akuhata, 1912 ..	Mangatoro 1A Nama 3H, Rota 1	Te Aoturoa Raniera me tetahi atu ki a Barbara Adelaide Knight (Fitzherbert me Robertshawe).
23	1912/309	He hoko ..	18 Hurae, 1912 ..	Karamu B ..	Horomona Waimarama me etahi atu ki a Joseph Satterthwaite (D. Scannell).
24	1912/310	He rihi ..	5 Hune, 1912 ..	Tahoraiti Nama 2K ..	Te Mana Tawai ki a John Thomas Wilson (D. Scannell).
25	1912/311	He hoko ..	15 Hurae, 1912 ..	Ngatarawa 2c Nama 1 ..	Noho Apirana ki a Eliza Hastings Blake (D. Scannell).
26	1912/312	He rihi ..	2 Aperira, 1912 ..	Waimarama 3A Nama 6B	Anaru Puriri me etahi atu ki a Miki Thomas (D. Scannell).
27	1912/317	He hoko ..	31 Hurae, 1912 ..	Pahoaoa 1D Nama 1A ..	Horiana Natanahira ki a Hugh Stanley McLaren (R. Ward Tate).
28	1912/318	He hoko ..	31 Hurae, 1912 ..	Pahoaoa 1D Nama 1B ..	Erueti Kingi me tetahi atu ki a Hugh Stanley McLaren (R. Ward Tate).
29	1912/319	He hoko ..	22 Hurae, 1912 ..	Petane Nama 3 (tetahi wahi)	Eriata Pakai ki a George Ebbett (George Ebbett).
30	1912/320	He rihi ..	22 Hurae, 1912 ..	Petane Nama 3 (tetahi wahi)	Eriata Pokai ki a George Ebbett (George Ebbett).
31	1912/321	He hoko ..	8 Akuhata, 1912 ..	Waiohiki Nama 2c ..	Paora Kurupo me tetahi atu ki a Napier Golf Club (incorporated) (Kennedy, Lusk, me Morling).
32	1912/322	He hoko ..	..	Kahumoko D Nama 2A, 2B, me 2C	Charles Hamlin ki a W. P. Thompson (D. Scannell).
33	1912/323	He hoko ..	..	Kahumoko D Nama 2D ..	Hori Tupaea ki a W. P. Thompson (D. Scannell).
34	1912/324	He mokete ..	..	Karamu D me E Nama 2	Tuahine Renata ki a George Prior Donnelly (T. W. Lewis).
35	1912/327	He rihi ..	22 Aperira, 1912 ..	Pukerowhiti Nama 2 ..	Mercana Hohepa me etahi atu ki a Takowhenua Rapihana (T. W. Lewis).
36	1912/328	He rihi ..	14 Hune, 1912 ..	Hikutoto South Nama 3A	Morehu te Hira ki a Horace Ian Simson (T. W. Lewis).
37	1912/329	He hoko ..	25 Mei, 1912 ..	Otawhao A Nama 3 Tekiona 53 (tetahi wahi)	Ripeka Inia ki a Rose Jane Prescott (Sainsbury, Logan, me Williams).
38	1912/330	He hoko ..	5 Hune, 1912 ..	Otawhao A Nama 3, Tekiona 12	Hemi Paika ki a Rose Jane Prescott (Sainsbury, Logan, me Williams).
39	1912/331	He hoko ..	17 Hurae, 1912 ..	Otawhao A Nama 3 Tekiona 54 (tetahi wahi)	Ehan Tupaea ki a Rose Jane Prescott (Sainsbury, Logan, me Williams).
40	1912/332	He hoko ..	24 Mei, 1912 ..	Otawhao A Nama 3 Tekiona 6	Te Kikirioterangi Hialia me etahi atu ki a Mabel Etta Wood (Sainsbury, Logan, me Williams).
41	1912/333	He hoko ..	6 Akuhata, 1912 ..	Otawhao A Nama 3, Tekiona 3	Te Ngengere Ihaira ki a Rose Jane Prescott (Sainsbury, Logan, me Williams).
42	1912/334	He hoko ..	13 Hurae, 1912 ..	Patangata Nama 4A, Tekiona 1A	Ekengarangi Hapuku me etahi atu ki a Daniel Ellison (Sainsbury, Logan, me Williams).
43	1912/336	He rihi ..	8 Akuhata, 1912 ..	Pukchamoamo C (tetahi wahi)	Atarata Hecariki me etahi atu ki a John Andrew Forbes (E. J. W. Hallett).
44	1912/337	He rihi ..	8 Akuhata, 1912 ..	Pukchamoamo C (tetahi wahi)	Atarata Hecariki me etahi atu ki a Hua Nikora (E. J. W. Hallett).
45	1912/338	He hoko ..	5 Akuhata, 1912 ..	Te Aute Nama 3A ..	Katerina Hokomata ki a George Priest (E. J. W. Hallett).
46	1912/339	He rihi ..	10 Pepuere, 1912 ..	Otarata 2B Tekiona 3 ..	Kawhi Epiha me etahi atu ki a Piripi Mahi (E. J. W. Hallett).
47	1912/340	He rihi ..	27 Mache, 1912 ..	Otarata 2B Tekiona 2 ..	Tame Huke me teathi atu ki a Piripi Maki (E. J. W. Hallett).
48	1912/341	He rihi ..	8 Akuhata, 1912 ..	Ngatarawa 2E Nama 5 ..	Hera te Upokoiri me etahi atu ki a Emma Jane Glazebrook (H. Holderness).
49	1912/342	He mokete ..	31 Hurae, 1912 ..	Ngakaroro Nama 1A, Tekiona 6 (tetahi wahi)	Matenga Moroaati me tetahi atu ki a Charles Vernon Swabey (G. H. Harper).
50	1912/344	He hoko ..	9 Akuhata, 1912 ..	Otarata Nama 2E ..	Henare Ihaka ki a Arthur Hollis me tetahi atu (T. W. Lewis).
51	1912/345	He hoko ..	10 Akuhata, 1912 ..	Otarata Nama 2D ..	Tuihata te Auahi me etahi atu ki a Arthur Hollis me tetahi atu (T. W. Lewis).
52	1912/346	He hoko ..	10 Akuhata, 1912 ..	Waimarama 2G Nama 2	Horiana Turoa kia Gerald Fitzgerald Kennedy (Cotterill me Humphries).
53	1912/347	He hoko ..	..	Pekapeka Nama 2 (tetahi wahi)	Kani Kori ki a William Moroney (D. Scannell).

TONO KIA MATUA WHAKAAETIA TE TUKUNGA WHENUA I RARO I TEKIONA 209 O TE TURE WHENUA MAORI, 1909.

Naia	Nama o te Pukapuka.	Te Ahua o te Tuku.	Te Ingoa o te Whenua.	Nga Ingoa o nga Tangata e whai tikanga ana ki nga whakahaerenga.
54	1912/282	He hoko ..	Waitapuke Poraka ..	He Maori ki a Norman Moore White (D. Scannell).
55	1912/313	He rihi ..	Parewa Poraka (tetahi wahi) ..	He Maori ki a George Carlson Lowe (E. J. W. Hallett.)
56	1912/325	He rihi ..	Omahu Nama 1B, Tekiona 4 ..	He Maori ki a Elizabeth Mary Rosvall (T. W. Lewis).
57	1912/326	He rihi ..	Omahu Nama 1B, Tekiona 4 ..	He Maori ki a Elizabeth Mary Rosvall (T. W. Lewis)
58	1912/335	He hoko ..	Otawhao A Nama 9 ..	He Maori ki a Rose Jane Prescott (Sainsbury Logan, me Williams).

HE TONO I RARO I NGA TIKANGA O TEKIONA 341 O TE TURE WHENUA MAORI, 1909, KIA WHAKARITEA HE HUINGA O NGA TANGATA NO RATOU NGA WHENUA E WHAKAHUATIA ANA I RARO IHO NEI.

Naia	Nama o te Pukapuka.	Te Ahua o te Tuku.	Te Ingoa o te Whenua.	Te Motini ki a Whiriwhiria.
59	1912/308	He rihi ..	Waipuka Nama 2B ..	Ko taua whenua me rihi ki a Joseph Gillies mo nga tau e 21 mo te moni reti kua e iti iho i te 5 pai. heneti o te wariu Kawanatanga (D. Scannell).
60	1912/315	He hoko ..	Aohanga Survey District, Poraka XV, Tekiona 130	Ko taua whenua me hoko ki a Sydney Claude Humphries mo te moni e £5 i te eka mo te wariu Kawanatanga ranei (Cotterill me Humphries).

HE TONO KIA TUKUA ATU HE KUPU WHAKAAE KI TE KAWANA, KIA WHAKAAETIA TETAHI MOKETE, I RARO I NGA TIKANGA O TEKIONA 230 O TE TURE WHENUA MAORI, 1909.

Naia	Nama o te Pukapuka.	Te Ingoa o te Whenua.	Nga Ingoa o nga tangata e whaitikanga ana ki nga whakahaerenga.
61	1912/324	Karamu D me E Nama 2 ..	Tuabine Renata ki a George Prior Donnelly (T. W. Lewis).
62	1912/342	Ngakaroro 1A Tekiona 5 (tetahi wahi) ..	Matenga Moroati me tetahi atu ki a Charles Vernon Swabey (G. H. Harper).

Nga Tekiona i te Taone o Otorohanga ka Rihihia i runga i te Akihana e Tuwhera ana ki te Katoa.

Tari o te Poari Whenua Maori o te Takiwa o Waikato-Maniapoto, Akarana, 26 Hurae, 1912.

HE whakaaturanga tenei ko nga tekiona o roto i te Taone o Otorohanga, e huaina nei i raro nei, ka tukua kia rihihia i runga i te akihana e tuwhera ana ki te katoa, ka tu ki te Public Hall, Otorohanga, a te Turei, te 3 o nga ra o Hepetema, 1912, a te 1 o nga haora i te awatea, kia rua tekau ma tahi tau te roa o te rihi me te whai mana ki te whakahou i te rihi a te mutunga o ia rua tekau ma tahi tau mo etahi atu tau e rua tekau ma tahi i raro i nga tikanga o te Ture Taone Maori, 1910.

KUPU APITI.

KAUTE O KAWHIA.—TAKIWA RURI O ORAHIRI.—TAONE O OTOROHANGA.

Rota.	Poraka.	Nga eka.			Araro o te moni reti.		Te Wariu o nga Whakapainga.	
		E.	R.	P.	£	s. d.		
1	I	1	1	38	4	0	0	Ka whakaaetia kia wawahia kia hariharia atu, e nga tangata nana nga taiepa me nga whare e tu nei i runga i enei tekiona.
1	II	0	3	24	4	0	0	
2	II	0	2	33	3	0	0	Ka whakaaetia kia wawahia kia hariharia atu, e nga tangata nana, nga taiepa.
1	IV	0	1	8	2	0	0	15s., mo nga taiepa.
2	IV	0	1	8	2	0	0	15s., mo nga taiepa.
3	IV	0	1	8	2	0	0	15s., mo nga taiepa.
4	IV	0	1	8	2	0	0	
1	V	0	2	1	4	0	0	Ka whakaaetia kia wawahia kia hariharia atu nga taiepa, e nga tangata nana.
3	V	0	2	28	4	0	0	£150, mo nga whare me nga taiepa.
5	V	0	2	24	2	10	0	£3, mo nga rakau.
7	V	0	2	24	2	10	0	£2, mo nga taiepa.
2	X	0	0	32	5	0	0	£30, mo te whare me nga taiepa.
13	XI	0	1	4	3	0	0	Ka whakaaetia kia wawahia kia hariharia atu, e nga tangata nana, te taiepa kei te taba o te rori.
14	XI	0	1	4	3	0	0	
15	XI	0	1	4	3	0	0	
16	XI	0	1	4	3	0	0	
17	XI	0	1	4	3	0	0	
18	XI	0	1	8	3	0	0	12s., mo nga taiepa, engari ka whakaaetia kia wawahia kia hariharia atu, e nga tangata nana, te taiepa kei te taba o te rori.
5	XII	0	1	19	3	0	0	£1 17s. 6d., mo nga taiepa.
6	XII	0	1	19	3	0	0	£3, mo nga taiepa.
7	XVI	0	0	32	3	0	0	£1 17s. 6d., mo nga taiepa.
8	XVI	0	0	32	3	0	0	£1 2s. 6d., mo nga taiepa.
9	XVI	0	0	32	3	0	0	£1 2s. 6d., mo nga taiepa.
10	XVI	0	0	32	3	0	0	£1 2s. 6d., mo nga taiepa.
11	XVI	0	0	32	2	0	0	£3, mo nga taiepa.
13	XVI	0	2	15	5	0	0	£5 5s., mo nga taiepa me nga oti. Ka whakaaetia kia wawahia kia hariharia atu nga whare e nga tangata nana.
1	XVII	0	1	3	4	0	0	£3, mo nga taiepa e pa ana ki nga rori.
2	XVII	0	1	3	3	0	0	15s., mo nga taiepa e pa ana ki nga rori.
3	XVII	0	1	3	3	0	0	15s., mo nga taiepa e pa ana ki nga rori.

Rota.	Poraka.	Nga eka.			Araro o te moni reti.		Te Wariu o nga Whakapainga.	
		E.	R.	P.	£	s. d.		
4	XVII	0	1	3	3	0	0	15s., mo nga taiepa e pa ana ki nga rori.
5	XVII	0	1	3	2	0	0	15s., mo nga taiepa e pa ana ki nga rori.
6	XVII	0	1	0	2	10	0	15s., mo nga taiepa e pa ana ki nga rori.
7	XVII	0	0	37	2	10	0	15s., mo nga taiepa e pa ana ki nga rori.
5	XXIV	0	1	14	1	0	0	
9	XXIV	1	1	34	3	0	0	£2 10s., mo nga taiepa.
8	XXV	0	3	4	3	0	0	£1, mo nga taiepa. Ka whakaaetia kia wawahia kia hariharia atu nga taiepa kaore e tu ana i runga i te rohe tika.
11	XXV	0	3	4	2	0	0	£2, mo nga taiepa.

Nga Tau me nga Tikanga o nga Rihi.

1. Me tuku ia rota i runga i te akihana e tuwhera ana ki te katoa a te 3 o Hepetema, 1912.
 2. Ko te kai-karanga utu (*bidder*) nana te moni reti nui i whakahua, ka kiia ko ia te kai-tango rihi, engari ki te tautohetia na wai te utu whakamutunga na wai ranei te utu rahi i karanga i te akihanaatanga o tetahi rota, hei reira me akihana ano te rota e tautohetia ana, a me timata ano te karangaranga utu i te utu i huaina i mua tonu atu i te utu e tautohetia ana.
 3. I te akihana, ka pato te hama, me utu ki te akinia e te tangata nana i karanga te moni nui mo te rota, nga moni rahi mo te hawhe tau tuatahi hei taunaha, a ka kiia koia tera te moni reti mo te hawhe tau timata i te tahi o Hanuere, 1913, a me whakatakoto hoki e ia te moni £1, hei utu mo te whii mo te rihi.
 4. Ko nga moni reti mo te hawhe tau tuarua me utu i te tahi o Hanuere, 1912, a, a muri atu i tera, me matua utu te moni reti i te timatanga o ia hawhe tau.
 5. Ina kitea te kai karanga utu nana te moni reti nui, me hohoro te hanga o te pukapuka rihi. Kia rua tekau ma tahi nga tau o taua rihi, timata i te tahi o nga ra o Hanuere, 1913, a me haina e te kai-tango rihi nga kape e toru o te pukapuka rihi, ina tonoa ia kia pea.
 6. Ka whakaurua he kupu ki roto ki te rihi hei whakarite tikanga e taea ai te whakahou i te rihi i ia wa i ia wa, engari kua e roa atu i te rua tekau ma tahi tau nga tau e whakaritea i ia wa, ko te moni reti me whakatau tona rahi i runga i te wariutanga o te whenua i runga ranei i te tikanga apitireihana, a me whakarite hoki i roto i te rihi kia utua e te kai-tango rihi hou ki te kai-tango-rihi tawhito e whakarere ana i te whenua te utu tika mo nga whakapainga e kitea ana i runga i te tikanga apitireihana.
 7. Ki te tupono ki nga rota e tika ana kia utu i te wariu i raro i nga tikanga o tetahi rihi e tata ana te pau ona tau, kaore ano ranei, ko taua wariu, a te wa, a i runga i nga tikanga, e utua ai te moni taunaha kua kiia i runga ake nei, haunga ia ki te whakaaetia-a-tuhituhitia tetahi atu whakariteritenga e te kai-tango rihi e puta ana ki waho, e te tangata ranei e whai-tako ana.
 8. Ki te kore e whakaritea e te kai-karanga utu tetahi, etahi ranei, o nga tikanga, hei reira ka riro tonu atu taua moni taunaha i te Poari, a ka tino whai mana te Poari ki te whakatukutuki i taua rihi ki te reti atu ranei i taua whenua ki te tangata hou a taua wa i taua wahi me taua huarahi e whakaaro ai e tika ana engari e kore e taka atu i runga i te kai-tango-rihi nga taumahatanga e tau tika ana ki a ia.
 9. Ko ia rihi me rite ki te tauira kua oti te whakatakoto i raro i taua Ture apiti atu ki nga whakarereketanga e tika ana kia whakaurua ki te rihi.
 10. Ka puritia e te Poari ki a ia te mana, i taua wa i pai ai i mua o te akihana, ki te unu ki waho o te akihana i ana rota e pai ai.
- Ko nga mapi me nga whakamaramatanga katoa ka kitea i te tari o te Poari i Akarana, i nga poutapeta ranei i Otorohanga, Te Kuiti me Taumarunui.
- W. H. BOWLER (TE POURA),
Perehitini o te Poari Whenua Maori o te Takiwa o Waikato-Maniapoto.